

bil začetek slovenske umetnosti. Nekoč, pred 400 leti, je zabeležil slavni nemški slikar, Albrecht Dürer, vračajoč se iz Benetk: „Zeblo me bo po solncu! Tu sem bil gospod, a doma — zajedavec“. In danes, po preteku 400 let! Ali je pri nas drugače? Ali ni ravno tako, kakor je bilo pred 400 leti na Nemškem? Kaj še: kulturno življenje slovenskega naroda se drugače razvija kakor nemškega! Zastopniki slovenske umetnosti nimajo sploh nikakih pravic, izobčeni so iz človeške družbe, proletarci so najnižje vrste. To jim je prisodil slovenski narod in s tem dokumentiral svojo duševno omejenost! Ali se morda motim? Ali narod le spi, ali zastira njegovo dušo le temen mrak, ki se razprši, ko posije solnce, ko napoči narodov dan? . . .

Naj molčim! Vrnimo se zopet k umetniški galeriji!

(Koniec prihodnjič.)

Med revijami

Hrvatski djak. Glasilo hrv. naprednog djaštva. S tem naslovom in pod uredništvom Jurislava Janušića je pričel s tekočim letom (proti naročnini 5 K na leto) izhajati nov hrvaški dijaški list. List obeča marsikaj dobrega in želeti mu je daljšega življenja, nego je bilo usojeno raznim njegovim prednikom v zadnjih letih. — V dijaškem gibanju hodijo Hrvatje za Slovenci kot svojimi vzorniki; tako je tudi „Hrvatski djak“ zasnovan kakor naša „Omladina“, le obsežnejši je, ker se, vsaj doslej, bolj bavi s teoretskimi članki in donaja tudi leposlovne prispevke: črtice in pesmi. List je zanimiv; posebno dobrodošli so različni podrobnostni podatki v listku („Pabirci“, „Bilješke“); da pisci takih listov v svoji gorečnosti včasih zapuste realna tla, dasi jim je realnost geslo, to razumnika ne moti. Program listu je jako obširen; ako bi ga dijaštvo res moglo izvrševati, potem bi državi in staršem ne bilo treba za otroke skrbeti pravzaprav nič; saj misli list celo na materialno oskrbo dijaka in napoveduje reforme, kako jo bo mogoče doseči, in to takim potom, da bo imel dijak čim več — „prostega časa“! Izmed člankov vzbujajo pozornost precej agresivni spis „Naša ženska sveučilišna mladost“ (v 1. številki), ki višjim študijam ženstva ni kaj prijazen in se o njih uspehih izraža celo skeptično, vprašujoč: „Hoče li naplatiti (študentica) sama sebi sav napor studija i izgubljene mlade dane?“ in zaključujoč s perspektivo, da bo to ženstvo duševni in društveni proletarijat. Temu naziranju pa oporeka (v 2. številki) zastopnica učečega se ženstva. — Takisto bodo vzbujali drugi sestavki (n. pr. „Naše srednje škole“ v 1. in 2. št. ter „Naša kazališna literatura“ v 1. številki) zanimanje in odpor.

Dr. Jos. Tomišek.

Nov poljski list. Izšel je prvi zvezek novega lista „Swit“, miesięcznik, poświęcony literaturze i sztuce.“ Ustanovil se je kot reakcija proti pretiranemu, ne mislečemu modernizmu, da zopet uvede v slovstvo „čvrsta čuvstva, prostost oblike in jasne misli“.

V. M.

„La Revue Slave“. Tome III, no. 2. Mars/April 1907. Paris. Rédaction a administration 50, rue Molitor, (XVI.).